

Ювілейний 2025 рік		
«Черпайте віру, живіть вірою і діліться вірою», – владика Богдан Дзюрах благословив молодь з Німеччини на Ювілеї молоді у Ватикані.....	2	
Про Ювілей молоді у Римі	4	
Богородиця як знак надії: УГКЦ під покровом Богородиці продовжує своє духовне паломництво у Ювілейному році	5	
Документи		
Декрет проголошення Постанов Синоду Єпископів УГКЦ 2025 року	8	
100-ліття СУМу		
Урочиста Архиєрейська Літургія в Мюнхені: 100-ліття Спілки Української Молоді (СУМ)	9	
Перша сповідь		
Празник Всіх Святих Українського Народу та урочисте Святе Причастя у Дюссельдорфі.....	11	
Випуск 83 «Хроніки періоду великої війни»		12
Ідеологія «руського міра» загрожує світу: релігійні лідери України звернулися до віруючих.....	14	
Подружжя з України представило на Синоді УГКЦ досвід відновлення родин у час війни	16	
Треба бути разом, бо це дає силу – відбулась літня Богословська школа УКУ	18	
«Любов сильніша за страх»: митрополит Борис Ґудзяк зустрівся з учасниками Богословської школи УКУ	29	
У Баварії українці вшанували блаженну Едіґну.....	31	
«Очі Богородиці завжди з нами», – владика Богдан у день свята Матері Божої Неустанної Помочі у Берґамо.....	32	
Владика Богдан висловив подяку єпископу-емериту Айхштеттської єпархії Ґреґору Марії Ганке	34	
Міжпарафіяльний турнір з футболу	35	
Глава УГКЦ: «Апостольський екзархат в Італії постав тому, що там з’явилася віруюча українська жінка»	36	
#вічніістини		
Суд: зустріч віч-на-віч з Божою правдою і любов’ю	39	
160-ліття Андрея Шептицького		
160 років тому народився Праведний митрополит Андрей Шептицький	41	
Українське суспільство доросло до величі митрополита Шептицького, – історик Олег Турій.....	43	
Відеоматеріали		
«Шептицький. Між війною та вірою»	45	
Нові книги		
«Сага Марсового поля»	46	
Малі історії великої війни		
Наша оборона тримається на окремих ефективних підрозділах, – військовослужбовець Роман Никулишин (ч. 2)	48	
Со святими упокой		
Ярослав Руцишин – прощання.....	54	

«ЧЕРПАЙТЕ ВІРУ, ЖИВІТЬ ВІРОЮ І ДІЛІТЬСЯ ВІРОЮ», – владика Богдан Дзюрах благословив молодь з Німеччини на Ювілеї молоді у Ватикані

04.08.2025 р.

Близько двох тисяч молодих українців, серед яких понад півтори тисячі вірних УГКЦ з усього світу, прибули до Риму, щоб узяти участь у Ювілеї молоді, що відбувався від 28 липня до 3 серпня. Загалом подія зібрала понад пів мільйона учасників із 146 країн світу.

Молодь Апостольського екзархату для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії теж брала участь у цьому Ювілеї у супроводі Голови Комісії у справах молоді та академічного душпастирства о. Богдана Сабало.

Паломництво розпочалось з молитви у катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен, а наступного дня юних прочан у Римі зустрів Апостольський екзарх владика Богдан разом з владикою Андрієм Хім'яком, єпископом-помічником Київської архієпархії УГКЦ, Секретарем Синоду Єпископів УГКЦ, і владикою Миколою Семенишином, єпископом-помічником Івано-Франківської архієпархії.

«Ви є в серці Католицької Церкви, тут все дихає вірою. Ваші серця мають битися в унісон з Церквою. Черпайте віру, живіть вірою і діліться вірою», – промовив до молоді владика Богдан.

Єпископ закликав юних українців свідчити віру свого народу, який досвідчує великі випробування, але не зневірюється, бо поклав своє уповання на воскреслого Христа.

У свою чергу владика Андрій побажав їм бути активними і радісними членами Христової Церкви, а владика Миколай побажав усім паломникам пережити гарні зустрічі з Богом і добрими людьми, щоб у цих моментах відчувати благословення і сповнитися силою та надією.

Також владика Богдан уділив молоді з Апостольського екзархату благословення мощами блаженної Едігні, які в цьому часі у Римі були оздоблені та приготовлені для подальшої передачі до Патріаршого собору Воскресіння Христового у Києві.

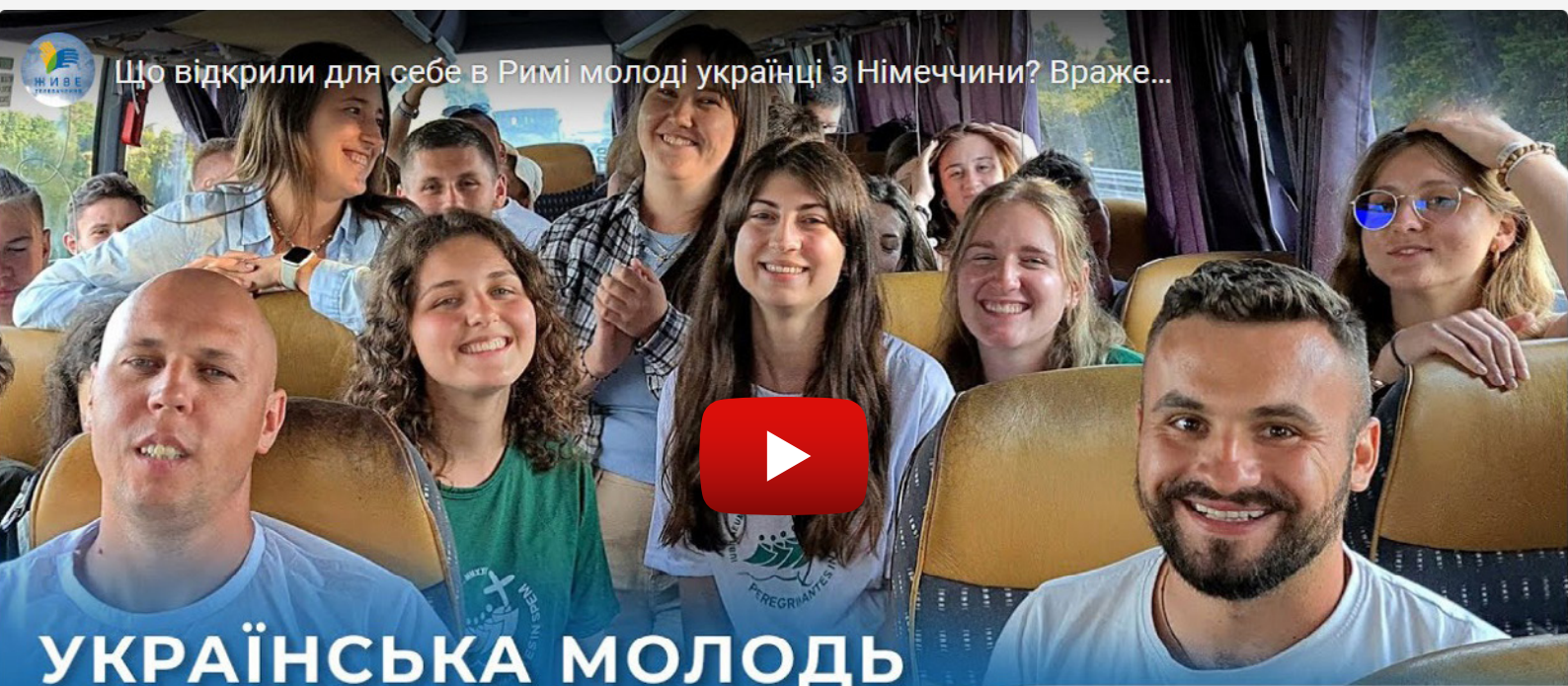
«Від блаженної Едігні сьогодні можемо навчитися розуміння нашої місії в Європі», – сказав єпископ. Він наголосив на двох важливих аспектах, які своїм життям засвідчила блаженна Едігна – ставити Бога на перше місце і бути готовими зректися чогось: слави, величі, вигоди і розкоші з любові до Бога і до ближнього, щоб послужити іншим людям. А відтак єпископ закликав українську молодь до наслідування Блаженної, яка об'єднує народи.

ПРО ЮВІЛЕЙ МОЛОДІ У РИМІ

03.08.2025 р.

Третього серпня завершилися Світові дні молоді з нагоди Ювілейного року, в яких взяли участь 50 молодих людей з Апостольського екзархату для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

Пропонуємо нашим читачам відчувати атмосферу молодіжного Ювілею через перегляд відео, в якому українська молодь з різних парафій УГКЦ в Німеччині ділиться думками про це паломництво до Риму.

Що відкрили для себе в Римі молоді українці з Німеччини? Враже...

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ З НІМЕЧЧИНИ

Українська
Греко-Католицька
Церква

ЖИВЕ
ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Джерело: ukrainische-kirche.eu

Богородиця як знак надії: УГКЦ під покровом Богородиці продовжує своє духовне паломництво у Ювілейному році

09.07.2025 р.

9 липня на засіданні Синоду Єпископів УГКЦ владика Ярослав Приріз, голова Оргкомітету Ювілейного року УГКЦ, представив проміжний звіт про стан реалізації заходів Ювілейного року під гаслом «Паломники надії».

БОГОСЛОВСЬКО-ВІЗУАЛЬНЕ ОСМИСЛЕННЯ ЮВІЛЕЮ

Оргкомітет розробив символіку Ювілейного 2025 року, яка відображає духовність Української Греко-Католицької Церкви. Було створено логотип із зображенням човна – символу земної подорожуючої Церкви, що прямує до Царства Божого. Також підготовлено логотип до відзначення 1700-ї річниці Першого Вселенського Собору.

Особливе місце займає ювілейна ікона, яка поєднує мозаїку Богородиці-Оранти зі столичного собору Святої Софії – символу повноти єдиної Київської Церкви. Образ Богородиці-Оранти, Непорушної Стіни, вшановується як Покровительки нашої Батьківщини та народу, втілюючи образ християнської надії.

ПОСЛАННЯ ГЛАВИ УГКЦ

13 грудня 2024 року було оприлюднено Ювілейне послання Отця і Глави УГКЦ «Ісус Христос – наша Надія». Це – обширне послання енциклічного типу, призначене для особистих духовних роздумів вірних, і може бути використане священнослужителями під час підготовки проповідей та на різних конференціях і симпозіумах.

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА

У грудні 2024 року відкрито спеціальну вебсторінку Ювілейного 2025 року на сайті УГКЦ за адресою: ugcc.ua/iubilaeum2025. Тут розміщені історичні й богословські матеріали про ювілей, тексти молитов, план заходів та інформацію про ювілейні відпустові святині.

Оргкомітет підготував широкий спектр друкованих матеріалів: ювілейні холсти-ікони, іконки, брошурки та буклети, які стали гарною згадкою про Ювілейний 2025 рік, особливо для паломників.

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ

29 грудня 2024 року УГКЦ розпочала Ювілейний 2025 рік під гаслом «Паломники надії». Цього дня архиєреї урочисто відчинили понад 90 відпустових святинь у архієпархіях, єпархіях та екзархатах УГКЦ в Україні та на поселеннях.

СВЯТКУВАННЯ В РИМІ

Особливими подіями стали святкування в Римі. У травні 2025 року відбулося паломництво для Східних Католицьких Церков, охоплюючи проходження Святих дверей у базиліці Санта-Марія-Маджоре, аудієнцію з Папою у Ватикані та літургійні богослужіння.

28 червня 2025 року в базиліці Святого Петра Блаженніший Святослав очолив урочисту Архиерейську Божественну Літургію у співслужінні із владиками Синоду. Богослужіння супроводжував Національно академічний чоловічий хор «Дударик».

У межах римських святкувань також відбулася наукова конференція *«Богослов'я надії для України та з України»*, співорганізатором якої були Український католицький університет, Папський Григоріанський університет та Університет Нотр-Даму США.

ПАСТОРАЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ

Упродовж Ювілейного 2025 року архієпархії, єпархії та екзархати реалізують численні пасторальні ініціативи, спрямовані на духовне оновлення і формацію молоді. Організуються паломництва різних спільнот: монашества, християнських родин, військовослужбовців, молоді, освітян, медиків, працівників культури.

Владика Ярослав Приріз висловив щиру вдячність усім єпископам за співпрацю у відзначенні Ювілейного 2025 року, який покликаний допомогти вірним глибше пережити цей благодатний час і стати справжніми носіями надії у світі.

ДЕКРЕТ ПРОГОЛОШЕННЯ ПОСТАНОВ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ УГКЦ 2025 року

16.07.2025 р.

16 липня 2025 року Преосвященний владика Богдан, Апостольський екзарх для українців візантійського обряду у Німеччині та Скандинавії, видав декрет, яким проголосив Постанови Синоду Єпископів УГКЦ 2025 року.

Задля добра місцевої Церкви, яке виражається у зберіганні церковної єдності, а також для кращої організації життя і церковної дисципліни Апостольського Екзархату, беручи до уваги припис кан. 150 § 3, Кодексу Канонів Східних Церков, ми, владою нам даною, у відповідності до норми кан. 191 § 1, ККСЦ проголошуємо Постанови Синоду Єпископів УГКЦ 2025 року і постановляємо, що вони наберуть чинності з моменту опублікування на офіційному сайті Апостольського Екзархату для українців візантійського обряду, що проживають в Німеччині та Скандинавії.

[ДЕКРЕТ проголошення Постанов Синоду Єпископів УГКЦ 2025 року](#)

Ці постанови є обов'язкові для виконання у всьому Екзархаті, а також в межах церковного законодавства, в інститутах богосвяченого життя.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

УРОЧИСТА АРХИЄРЕЙСЬКА ЛІТУРГІЯ В МЮНХЕНІ: 100-ЛІТТЯ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (СУМ)

03.08.2025 р.

У неділю, 3 серпня 2025 року, у катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці в Мюнхені відбулася урочиста Архиєрейська Божественна Літургія з нагоди 100-літнього ювілею Світового Товариства Спілки Української Молоді (СУМ). Це знаменне свято зібрало близько 250 сумівців із 12 країн світу, які разом із духовенством і вірними об'єдналися в подячній молитві.

Очолив святкову Літургію Апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії **владика Богдан Дзюрах**, у співслужінні з **владикою Максимом Рябухою**, екзархом Донецьким.

Свідченням глобальної єдності СУМ стали майоріючі прапори національних осередків організації, які наповнили храм барвами та духом солідарності української молоді з усього світу. У рамках Літургії було також освячено Прапор Світової Управи СУМ, що символізує спадкоємність, єдність і духовну силу організації.

Під час звернення до учасників ювілею владика Богдан поділився глибокими роздумами про витривалість і незламність українського народу:

«Чому ми такі сильні? Бо ми маємо віру в Бога... Бог був з нами, Він нас перевів через Червоне море комуністичного терору, Він нас сьогодні переводить через страхітливу війну з російським агресором. І Він нас виведе до повної свободи тоді, коли ми будемо триматися міцно за Його руку».

Єпископ також закликав молодь ставити Бога в центр свого життя, підкреслюючи, що лише так можна забезпечити майбутню перемогу і духовне відродження України.

У контексті спільної молитви владика Богдан зачитав Грамоту від Блаженнішого Святослава, Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви. У ній Патріарх висловив слова подяки *«за жертвовну працю задля майбутнього нашого народу. За роки служіння ви виховали не одне покоління свідомих, вірних своєму покликанню громадян, що знають, якого вони роду, та вміють берегти свої скарби – духовні, культурні, історичні».*

Також Апостольський екзарх вручив проводу СУМу особисту Грамоту, в якій архиєрей подякував за столітнє служіння Церкві та народові, за формування молоді в дусі віри, відповідальності й національної свідомості.

«Сто років діяльності СУМ – це сторіччя посвяти, жертвовності, братерства та провідницького духу, який не лише зміцнював українську молодь, а й надихав на активне служіння своїй громаді...», – йдеться у тексті.

Окрему згадку отримала ініціатива *«100 добрих діл для перемоги»*, яку владика Богдан відзначив як глибоке втілення духовного принципу *«Перемагай зло добром»*.

Після завершення Літургії відбулася панахида за загиблими сумівцями, які віддали своє життя у війні проти російського агресора. Цей жест вдячної молитви став особливою даниною пам'яті й жертвовності, що об'єднує покоління.

ПРАЗНИК ВСІХ СВЯТИХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА УРОЧИСТЕ СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ У ДЮССЕЛЬДОРФІ

06.07.2025 р.

У неділю, 6 липня 2025 року, українська громада Всіх Святих Українського Народу в м. Дюссельдорфі відсвяткувала свій парафіяльний празник. Свято поєдналось з Першою Сповіддю і урочистим Святим Причастям молодих парафіян. Майже рік під проводом пані Ольги Огірко п'ятнадцять діточок готувались до цього свята.

Літургію очолив адміністратор парафії о. Микола Павлик. Йому співслужили: о. Геннадій Аронович, душпастир з м. Кельн, о. Роман Городецький, душпастир для українців у м. Аахен і диякон Удо Пемс.

У своїй проповіді о. Геннадій зосередив увагу на зустрічі та святості. «Немає святості без живої зустрічі з Богом», – зазначив проповідник. «І саме це ми сьогодні переживаємо, празник Всіх Святих Українського Народу та першу зустріч наших малих парафіян з живою Тайною Сповіді та урочистим Причастям», – підсумував священник.

Після Літургії о. Микола привітав дітей з великим і урочистим святом та подякував усім присутнім священникам, парафіянам та гостям парафії за спільну молитву.

Святкування продовжились у парафіяльному залі та саді при грилі і смачних стравах, які приготували парафіяни.

**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
смівлівість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владики, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Архистратиг Михаїл — скульптура роботи
Анатолія Куща, встановлена 2002 року
в Києві на Майдані Незалежності
на Печерських воротах

24.02.2022 – ?

Випуск 83 «Хроніки періоду великої війни»

Автор: **Александр Малаховський**

ІДЕОЛОГІЯ «РУССКОГО МІРА» ЗАГРОЖУЄ СВІТУ: РЕЛІГІЙНІ ЛІДЕРИ УКРАЇНИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ВІРУЮЧИХ

08.07.2025 р.

Всеукраїнська Рада Церков і релігійних організацій оприлюднила відозву до світової спільноти віруючих людей, у якій наголосила на руйнівних наслідках війни Російської Федерації проти України та закликала до солідарної протидії злу.

«Загарбницька та імперіалістична по своїй суті війна Російської Федерації проти України принесла українському народові безмежні страждання, горе й втрати, руйнування міст і цивільної інфраструктури, брутальне порушення прав і свобод на тимчасово окупованих територіях України», – йдеться у зверненні, [опублікованому](#) на офіційному сайті Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій 8 липня 2025 року.

Релігійні лідери наголосили, що серед злочинів російських окупантів – релігійні переслідування, закриття храмів та місць молитви, тортури й убивства священнослужителів різних конфесій, масова міграція та розлучення сімей, викрадення українських дітей, жахливе поводження з військовими й цивільними полоненими.

«Особливо нестерпною стала ситуація в останні місяці, коли російська військова агресія, спонукана ігноруванням з боку сильних світу цього, значно зросла й дедалі більше поширюється на мирне населення, міста й села, які далеко від лінії фронту, а світова спільнота сором'язливо відводить очі від цього злодіяння», – підкреслили автори звернення.

Всеукраїнська Рада Церков заявила, що ідеологія «руського міра» загрожує не лише Україні, а й усьому світові.

«Ми звертаємося до світової спільноти віруючих з розпачливим зойком щодо гуманітарної та духовної ситуації в Україні, спричиненої агресивною війною Російської Федерації», – наголосили релігійні лідери.

Вони закликали віруючих демократичних країн і всіх людей доброї волі *«підняти спільний голос правди й справедливості»* та використати всі можливі засоби впливу для припинення війни.

«Мир – це не відсутність війни, а відновлення справедливості, гідності та права на самовизначення. Лише засудивши зло й не дозволивши йому бути винагородженим, можна утвердити справжню мирну перспективу», – йдеться у зверненні.

На завершення Рада Церков закликала до молитви й спільних дій як до знаку солідарності проти зла, що загрожує духовним і моральним засадам цивілізації. *«Нехай наші спільні молитви й дії стануть потужним знаком солідарності людства проти зла»*, – зазначається у документі.

Пресслужба Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ;
світлина: Олександр Єрмоченко/REUTERS, вид на купол православної церкви за будівлею,
зруйнованою під час російсько-української війни в Маріуполі, 24 грудня 2022 року

ПОДРУЖЖЯ З УКРАЇНИ ПРЕДСТАВИЛО НА СИНОДІ УГКЦ ДОСВІД ВІДНОВЛЕННЯ РОДИН У ЧАС ВІЙНИ

01.07.2025 р.

1 липня на Синоді Єпископів УГКЦ в Римі відбулася співдоповідь подружжя Романа і Наталії Прокопівих – лідерів спільноти «Рух християнських сімей», які понад 20 років працюють із сім'ями в лоні Церкви. Їхня доповідь, присвячена темі «Досвід праці з сім'ями в часі війни», стала свідченням болю, віри та сили, що тримає українське суспільство.

«Українська сім'я в часі війни... Якою вона є? Це сім'я, яка здригається від вибухів і руйнувань... Це сім'я, яка народжує і виховує дітей в суцільному стресі... яка неухватно молиться... яка гуртується, служить, волонтерить, щоб наблизити перемогу», – описали нинішню ситуацію доповідачі.

У своєму виступі подружжя згадало про завдання, отримане ще на Синоді у Зарваниці у 2019 році, – масштабувати їхній досвід через навчання інших сімей. Так виникла **програма «Від сім'ї до сім'ї. Зростати. Свідчити. Служити»**, покликана творити середовище для регулярних зустрічей сімей

на парафіях. «Для того, щоб такі зустрічі відбувалися, потрібне хоча б одне активне подружжя і бажання та участь священника», – наголосили вони.

Програма охоплює дві частини: теоретичну (богословську, психологічну, мотиваційну) і практичну – з готовими матеріалами для проведення зустрічей, таборів, свят, навчань. Від старту програми у 2020 році нею скористалося понад 100 сімей, включно з мирянськими і священничими родинами з України та діаспори. Участь у навчанні взяли також катехити, студенти УКУ та подружжя, які готуються координувати сімейне служіння.

Особливу увагу доповідачі приділили питанню малої спільноти сімей як опори у часі війни. Роман і Наталя Прокопіві поділилися результатами опитування, яке показало, що *«малі спільноти є значною силою і підтримкою для сімей»*. Сім'я в такому середовищі черпає силу, досвід, приклади подолання труднощів.

У своєму виступі Прокопіві з тривогою згадали про загибель у травні 2022 року **Олега Воробйова**, співорганізатора програми, який перед повномасштабною війною активно впроваджував зустрічі сімей на парафії. Попри втрату, у 2023 році проект було відновлено. *«Ми зрозуміли, що ця програма, в яку Олег свято вірив, має жити»*, – зазначили доповідачі.

Особливо зворушливими стали приклади змін у житті сімей: одна пара після участі у зустрічах вирішила взяти шлюб, інша – переглянула рішення про розлучення. «Віriamo, що таких свідчень набагато більше. Зустрічі з іншими сім'ями надихають, підтримують, дають сил, щоб робити свій шлюб кращим і сильнішим», – підкреслили Прокопіві.

Серед рекомендацій для Синоду – інформаційна та інституційна підтримка сімейних ініціатив на парафіяльному, єпархіальному та патріаршому рівнях. *«Трохи підсилити зусилля цих сімей з боку Церкви, з боку єпископів – і масштаби можуть бути неспівмірними до сьогоднішніх»*, – переконані доповідачі.

На завершення Прокопіві звернулися до образу з книги Неемії, який став символом відбудови: «Сьогодні багато наших міст спалені, а сім'ї зранені, розпорошені і зруйновані... Ми віriamo, що цей досвід програми "Від сім'ї до сім'ї" може стати інструментом укріплення суспільного фундаменту». Найголовніше ж завдання для кожної родини – «свідчити про Христа... бо лише Він є найкращий будівничий, цілитель і утішитель».

Нагадуємо, з 30 червня по 10 липня в Українській папській колегії Святого Йосафата в Римі [відбувався](#) Синод Єпископів УГКЦ. Головна тема: «Душпастирство родини в умовах війни». Цього року Синод [розпочався](#) 29 червня Святою Месою під проводом Папи Лева XIV в базиліці Святого Петра у Ватикані. Перед цим, 28 червня, за участі всіх єпископів УГКЦ відбулося Ювілейне [паломництво](#) нашої Церкви до гробу апостола Петра.

ТРЕБА БУТИ РАЗОМ, БО ЦЕ ДАЄ СИЛУ – ВІДБУЛАСЬ ЛІТНЯ БОГОСЛОВСЬКА ШКОЛА УКУ

03.07.2025 р.

В Українському католицькому університеті відбулась літня Богословська школа, темою якої стала педагогіка стосунків. Понад 70 учасників – викладачів та працівників університету у дискусіях, лекціях, молитві ділились своїми уроками побудови стосунків у час війни.

Цьогоріч навчання школи розпочалось зі святкової Літургії у храмі Святої Премудрості-Божої, яку очолив митрополит Філадельфійський **Борис Ґудзяк**, президент УКУ.

«Молитва відкриває наші життя на зустріч з Христом. Ця зустріч дає нам мир радість, терпіння, любов – ми є обдаровані. Все наше церковне життя, будова храму, оздоблення, ікони, Літургії, Таїнства, аскези, молитва, – усе це має одну ціль – поєднати нас з Богом», – звернувся до спільноти Владика.

Опісля відбулась зустріч митрополита Бориса із учасниками школи та їхніми сім'ями. Плекати родинні стосунки у спільноті – урок від президента УКУ Бориса Ґудзяка. На цьому був заснований Український католицький університет, таким він є і сьогодні.

«Треба бути разом, бо це дає неймовірну енергію. І Богословська школа є для того, щоб задуматись над тим, що в нас є, а що треба підсилити і які

небезпеки на нас чатують. Ця зустріч для того, щоб укріпитися у вірі, у спільноті», – звернувся Владика.

Він говорив про війну і випробування, які спіткали український народ, наводив приклади стійкості митрополита Андрея Шептицького, Патріарха Йосифа Сліпого, дисидента Мирослава Мариновича, які вистояли проти системи, укріпилися у вірі, боролися за Церкву та Україну. На їхніх уроках зростав Український католицький університет, який сьогодні є голосом України у світі, формує лідерів для майбутнього та впливає на зміни у середині країни у часі війни.

«Міжнародна спільнота має зрозуміти, що в Україні не лише йде війна, а й відбувається процес змагання за людину. І те, що відбувається в УКУ, має світове значення. Наша ціль – відкрити, засвідчити, і це буде внеском в глобальну культуру. Ця війна є горнилом, яке в моральному сенсі, може багато кого спалити. Але це також контекст, який гартує. І нам треба себе гартувати в цих обставинах, знаходити і бачити один в одному потенціал, "відкривати двері". Трагічний час – це час кайрос. Цей "навчальний семестр" війни має породити глобальних лідерів», – сказав владика.

Основна програма Богословської школи відбулась у Карпатах, де у тиші природи та гір людина може відкритись і заглибитись у рефлексії богословського вчення.

Традиційно учасники школи мали вечір знайомств у великому колі, де розповідали про себе, свої стосунки з УКУ, та ділились уроками побудови стосунків у спільноті університету.

«Богословська школа – проєкт, створений для спільноти УКУ, щоб дати можливість наблизитись до Бога, познайомитись ближче, відчутти дух спільноти. У таких зустрічах відбувається зростання, ми утверджуємося

в цінностях, пізнаємо один одного», – пояснила **Наталія Климовська**, проректорка з розвитку та комунікації УКУ.

«Стосунки, етос УКУ є основою університету. Під час зустрічі з владикою Борисом ми поділились усім добрим, що в нас є. Він нас вислухав, почув кожного. Ми маємо і надалі плекати наші відносини. Педагогіка стосунків – одне з завдань на довгу перспективу», – поділився **Олег Турій**, проректор зі стратегічної співпраці УКУ.

Визначальним впродовж навчання був контекст війни: учасники молились за Україну, воїнів, полеглих Героїв, говорили про виклики для країни та університету у часі війни. **Отець Юрій Щурко**, декан Філософсько-богословського факультету прочитав лекцію «За межею витривалості: чому українці не втрачають надії на справедливий мир?».

«Якщо глянути на нашу історію, ми завжди шукаємо миру. В Україні це питання постійно стоїть на порядку денному. Було багато таких моментів в нашій історії, коли б українці мали зникнути. Але ми є. Наше прагнення миру ми окреслюємо словом "надія", яка живе в нашому серці, в кожній людині. Мир є наслідком справедливості і завжди пов'язаний з правдою. Ми прагнемо миру, бо нас такими створив Бог. Поки не бачитимемо справедливості, то ніколи не заспокоїмося, а зло ніколи не переможе. У часі війни бачимо порив відважних людей, а цьому не можна навчити. Воно є в серці. Люди мають мужність, самопожертву», – сказав отець Юрій Щурко.

Продовжуючи тему війни, миру, в межах школи відбулась панельна дискусія «Таїнство Пасхи: страждання, яке передує радості» за участі отця Василя Рудейка, богослова Віктора Жуковського, філософині Орісі Білої, професора Дмитра Цоліна.

«Страждання є в образі Преображення Господнього. Людина мусить мати перед очима завершені історії. Це образи, які вона повинна носити в серці. Історія розп'яття Ісуса говорить нам про три речі: ми мусимо готуватися до страждань через споглядання прославленого Христа; страждання – це не втеча, а приготування; в стражданні, розп'ятті Христос являється як світло. Страждання Бога має мету – Бог співстраждає людям. Щоб зрозуміти це, потрібний дар Святого Духа, а для цього треба молитися», – розповів **отець Василь Рудейко**.

«Спостерігати за смертю інших значно тяжче, ніж розуміти, що ти смертний. Якщо в смерті відчувається кінець, то у вірі відчувається безсмертя. Тільки віра може витягнути людину з почуття безсилля і кінця. У колисковій Іванки Димид [мама, Іванка Крип'якевич-Димид співала останню колискову на похороні своєму синові Артемові Димиду, який загинув 18 червня 2022 року на війні у бою з російським окупантом, – ред.]

я бачила прояв великої віри та сили. Наша віра є містком між недосконалим світом і досконалим Богом», – поділилась **Орися Біла**, завідувачка кафедри філософії Філософсько-богословського факультету УКУ.

Часи випробувань української війни стали поштовхом до розвитку культури та мистецтва. Що таке траншейна поезія? Як відбувається переосмислення історичних подій і постатей? Про культуру пам'ятування та сучасне мистецтво рефлексували учасники Богословської школи під час дискусії *«Культура, мистецтво та поезія в часі війни»*.

Андрій Ясіновський, Данило Ільницький, Дмитро Цолін

«Приблизно тиждень тому в Харкові закінчився фестиваль *KharkivMusicFest*, який зібрав величезну кількість музикантів, оркестрів, митців, які під обстрілами творили високе мистецтво. Є такий піаніст Ігор Приходько, який щотижня в харківських підвалах для людей грає абсолютно унікальні, дуже не прості, нібито відірвані від війни програми Гласса, Баха – музику, яка зовсім не гармонізує з війною, можливо дає психотерапевтичний ефект, але вона виконує головну функцію культури – зберігає тяглість. Ця культура забезпечує тяглість, яку пробує розірвати агресор», – поділився музикознавець та викладач УКУ **Юрій Чекан**.

«Я дуже вболіваю за наступні покоління, за наших дітей, які є дітьми війни. Тому мене завжди вабить література, де письменники-батьки щось пояснюють своїм дітям, і під час війни в нас з'явилося багато такої літератури. Зараз ми не маємо часу на рефлексію, але ми можемо зафіксувати війну в культурі, і таким чином нам треба зберігати і пояснювати війну дітям», – зауважила письменниця та викладачка УКУ **Марія Титаренко**.

Учасники говорили про літературу, живопис, театр, музику, про зростання інтересу українців до культури та відкриття українського мистецтва для світу.

«На початку війни ми побачили як проявляється солідарність, коли багато митців у світі виконували українські твори, звертались до нашого мистецтва. Втім цей порив стих. Ми сьогодні повинні робити набагато більше, щоб розповідати про себе, про свою культуру і мистецтво, щоб залучати світову спільноту до співпереживання», – **Андрій Ясіновський**, декан Гуманітарного факультету.

«Найголовніше зберігати, плекати те, що в нас є, не боятися відкривати нове. Культура дуже гнучка, вона може підлаштовується і підлаштовує під себе одночасно. Коли закінчиться війна, культура спочатку стиснеться, бо їй треба буде оплакати всіх тих, хто віддав своє життя. А потім українська культура розправить крила і полетить у світ», – підсумував Юрій Чекан.

Завершили панельну дискусію «траншейною поезією» – віршем військовослужбовця, поета **Артура Дроня** «Перше до коринтян», який спонукав спільноту до глибшого осмислення реалій війни та рефлексій про трагедію людського життя.

«Найбільш глибокі рефлексії відбуваються після війни, коли загояться рани. Відстань у часі дозволяє глибше переосмислити те все, що відбулося», – зауважив професор **Дмитро Цолін**.

Запрошеним гостем Богословської школи був **Григорій Пристай**, випускник Філософсько-богословського факультету, колишній працівник відділу інформації та маркетингу УКУ. Сьогодні Григорій – військовослужбовець, захищає Україну у складі батальйону Вовки да Вінчі.

«Коли я потрапив на службу, то мав першу розмову з моїм командиром Сергієм Філімоновим. І пам'ятаю, як на питання, чим можу бути корисним підрозділу, відповів, що готовий вирішувати проблеми, а не створювати їх. Тоді командир на мене так прицільно подивився і запитав, чи я десь навчався. Коли він почув, що я закінчив Український католицький університет, то рівень довіри і поваги до мене одразу зріс. Приналежність до спільноти УКУ завжди є маркером цінностей та світогляду людини, це допомагало мені в житті, і допомагає на службі», – розповів Григорій Пристай.

Григорій Пристай, військовослужбовець і випускник УКУ, та Наталія Климівська, проректорка з розвитку та комунікації УКУ

Про війну та історичні паралелі говорив історик, професор УКУ **Ярослав Грицак**. Його лекція «Війна як катастрофа – війна як загроза» справила враження та змусила учасників усвідомити масштабність подій та взаємозв'язки між війною Росії проти України та глобальними військовими і політичними конфліктами. Історик зазначив, що сьогодні Україна є в центрі військово-політичного конфлікту, який визначає майбутнє світу.

«У глобальному контексті є промінець надії в ситуації безнадії. Ми побачили це на прикладі коротких війн між Ізраїлем та Іраном, Індією і Пакистаном. Людство балансує на межі, але її не переходить. На європейському континенті маємо таку реальність, що Європейська Унія виявилася не надто життєздатною. Питання, чи може вона з економічно-політичного об'єднання перетворитись на безпекове? Розуміння цього є. Але чи зможе ЄС це зробити? Є коаліція рішучих. Це може бути інша політична чи військова конфігурація. І в цьому питанні Україна – не проблема, а рішення, бо має найбільшу боєздатну армію і досвід», – зазначив професор Грицак.

За словами історика, у 2022 році наша країна показала зовсім інший рівень взаємодії держави і суспільства, а це означає, що існує можливість змінити вектор розвитку держави. Професор Грицак каже, що «в кризові моменти з'являється політичний клас, що здатний впроваджувати реформи і змінювати політичний курс країни», а самі війни є «прискорювачами та уможливлювачами» процесів.

«Ми сьогодні опинились в такому становищі, що завдяки технологіям війну виграти неможливо. Жодна сторона не має вирішальної переваги, тому війну можна вести довго. Треба довести Росію до такого стану, коли вона не зможе або не захоче воювати. Стратегія України полягає у підвищенні своєї боєздатності. Ми розуміємо, що Росія не зникне ще дуже довго. Тому єдиний спосіб до існування – подальша мілітаризація України», – розповів Ярослав Грицак.

Професор також говорив про технологічні досягнення та розвиток України в часі війни, про стійкість та величезний прорив у багатьох галузях економіки. У цьому контексті важливою є роль лідера. Про це говорили учасники школи на панельній дискусії.

Андрій Рождественський, виконавчий директор Центру лідерства УКУ, викладач Бізнес-школи

«Лідерство в Україні є дуже неоднорідне. А контекст завжди є визначальним. Я б радив досліджувати макромоделі, щоб комплексно подивитись на речі, за рахунок чого ми не впали у часі війни. Ми, як УКУ, могли розвивати моделі лідерства навколо чотирьох стовпів Соціальної доктрини Церкви і показувати, які вони ефективні», – зауважив **Андрій Рождественський**, виконавчий директор Центру лідерства УКУ, викладач Бізнес-школи.

«*Лідер має плисти проти течії*», – сказав владика Борис, звертаючись до спільноти. Питання лідерства нині гостро стоїть в контексті української війни і виживання бізнесу у кризові часи.

«Не треба боятися визнання своєї вразливості. Ця вразливість мала б проявлятися в розмові з Богом. Не можна прикидатися, лицемірити. Якщо ти керівник, від тебе чекають стійкості, і ти маєш бути попри все, робити свою справу», – поділився **Тарас Добко**, ректор УКУ.

В умовах війни, коли держава втратила 7 млн українців, які виїхали з України як біженці, тривалого процесу мобілізації та виснаження людей, питання забезпечення кадрами і браку людських ресурсів стоїть дуже гостро не лише для бізнесу, а й для освітніх установ.

«У нас є студенти, випускники і нам треба до них придивлятися. Покоління молодих студентів більше цікавить *work-life balance*, ніж сенси та вирішення важливих питань. Треба бути готовими зацікавити їх і навчити», – прокоментувала **Софія Опацька**, проректорка зі стратегічного розвитку УКУ.

Софія Опацька, проректорка зі стратегічного розвитку УКУ

«Вирішення кадрового голоду – це про втримання людей, бо легше втримати, ніж знайти нових. І це також про розвиток і навчання. Важливо розуміти, що саме для певного покоління є важливим і шукати такі підходити», – запевнив Андрій Рождественський.

Долаючи кризові ситуації, Україна може дуже багато запропонувати для світу. Передусім, йдеться про досвід і експертність. Натомість у міжнародному інформаційному полі, Україна не має права проявляти свою вразливість. Потрібно створювати нові наративи, де українці не жертви, а ціннісні і кваліфіковані лідери змін.

«Емоції вже не працюють. Кожного разу треба показувати Україну з прагматичної точки зору. В міжнародному полі набагато краще працює, коли ми розказуємо про велику проблему, з якою стикнулись (яка, зрештою, може виникнути в будь-кого), і показуємо наскільки ми прискорились з її вирішенням. Основний меседж для світу має бути таким: "В нас є чому повчитись. Якщо ви маєте українця у наглядовій раді, ви точно будете знати, як діяти в кризових ситуаціях"», – поділилась Софія Опацька, проректорка зі стратегічного розвитку УКУ.

Тарас Добко додав: «Ми маємо на прикладах пояснювати, як проявляється наша суверенність. Ми можемо бути творчими, сильними, і це треба ілюструвати конкретними прикладами з бізнесу, громадського життя. Цей меседж має бути зрозумілим для світу».

Богословська школа УКУ – не лише майданчик для важливих дискусій та пошуку відповідей на складні питання, а й місце, де можна порефлексувати та наблизитись до Бога. Для учасників такими моментами стали читання псалмів, настанови отців та робота в групах, де ділились своїми переживаннями та досвідом.

«Страх, це те зло, яке не відбулось, а любов – це те, що є тут і зараз. Вона повертає нас до життя. Через любов, стосунок відбувається формування людини. Богословська школа УКУ – лабораторія стосунків», – зауважив **Володимир Турчиновський**, декан Факультету суспільних наук УКУ.

Окрім того, в межах навчання відбулась майстерня з плетіння чоток, де кожен мав час подумати та осмислити почуте на Богословській школі.

Учасники Школи отримали сертифікати про завершення навчання, а отець Юрій Щурко, декан Філософсько-богословського факультету благословив у добру путь: *«Богословська школа – це спільні зусилля всіх учасників. Важливо, щоб всі ті речі, які були сказані у ці дні, ви взяли собі на озброєння. Варто помножити наші неформальні зустрічі, бо буде важко, а нам треба триматися».*

Джерело: [веб-сторінка УКУ](#)

«ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА СТРАХ»: митрополит Борис Ґудзяк зустрівся з учасниками Богословської школи УКУ

01.07.2025 р.

«Педагогіка стосунків» – головна тема цьогорічної Богословської школи Українського католицького університету, яка відбулася 22–25 червня в Карпатах і зібрала понад 70 викладачів та працівників університету. Митрополит Борис Ґудзяк, який здійснює служіння президента Університету (голови Наглядової ради), приєднався до учасників школи.

«Все наше церковне життя: будова храму, оздоблення, ікони, божественні служби, Таїнства, хрещення, наші практики, аскеза, молитва – усе це має одну ціль: поєднати нас із Богом», – зазначив він 22 червня у своїй проповіді на Літургії в університетському храмі Софії – Премудрості Божої, якою розпочалася Школа. Програма включала лекції, панельні дискусії та спільну молитву.

Ділимося кількома тезами владики Бориса, президента УКУ під час його виступу перед учасниками Богословської школи:

- Наша ціль – розпізнати, що є важливим у житті, щоб дрібне не стало на перепоні великого, і ми не допустили ворога до нашого ядра;
- Ми перебуваємо в хмарі війни. Війна – сукупність всього лукавства, це пряме заперечення Божої волі. Бог хоче щоб ми жили, а війна вбиває, нищить, бо побудована на жадобі;
- У час війни треба загострювати зір – знати, що приймати, а що – лишати за межами нашої сфери. Наш ворог хоче залізити в душу, думку, наші почуття і керувати ними. Його ціль – тероризувати, зламати людину, суспільство. Але життя йде вперед – це певна перемога;
- Не слід давати емоціям багато влади. Вони не вічні, бо приходять і йдуть. Не дозволяйте, щоб вони над вами панували. Нам треба тримати фокус і зрозуміти, яке наше покликання;

- Маємо захистити себе від спроби деморалізувати нас. Ми не мусимо бути маріонетками в руках Путіна. Це не означає, що не можемо переживати відчай, страх, але важливо, щоб ми вміли розпізнати ці емоції, і дати цим пережиттям відбутися, але не тоталізуватися. Важливо, щоб вони нас не захопили і не керували нами.

Визначальним впродовж навчання був контекст війни: учасники молились за Україну, воїнів та полеглих Героїв, говорили про виклики для університету, культуру та мистецтво, бізнес і лідерство, які є фундаментом стійкості і надії.

«Страх – це те зло, яке не відбулось, а любов – це те, що є тут і зараз. Вона повертає нас до життя. Через любов, стосунок відбувається формування людини. Богословська школа УКУ – лабораторія стосунків», – зауважив Володимир Турчиновський, декан Факультету суспільних наук.

Наприкінці духовної мандрівки, учасники Богословської школи співали пісень біля ватри – це багаторічна традиція, яка об'єднує усіх в єдиний оркестр, де кожен звучить по-іншому, але всі разом творять суголосся.

Богословська школа – це проект, створений для спільноти УКУ, щоб дати можливість наблизитися до Бога, краще пізнати одне одного й відчувати дух єдності. Перша Богословська школа УКУ відбулася в серпні 1996 року в Святоуспенській Унівській лаврі.

У БАВАРІЇ УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ БЛАЖЕННУ ЕДІГНУ

05.07.2025 р.

5 липня 2025 року у Баварії українці взяли участь у традиційній щорічній прощі до м. Пух, де у храмі Святого Себастіана знаходяться моці блаженної Едігни, яка є онучкою київського князя Ярослава Мудрого.

Чисельна паломницька група пішо вирушила на чолі з о. Володимиром Війтовичем, адміністратором катедрального храму Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен до церкви у м. Пух. Прочани молились вервицю, слухали слово Боже з розважаннями священника і співали церковних пісень.

На Літургію цього дня прибули також прочани з Бамбергу, Штуттгарту, Нового Ульму, Аугсбургу, Фрайбургу і Ландсгуту.

Після молитви до паломників з українських громад звернулась пані Едігна Келлерман, голова товариства блаженної Едігни м. Пух, яка подякувала присутнім молільникам за вшанування і поширення культу цієї блаженної. [...]

Джерело: ukrainische-kirche.eu

«Очі Богородиці завжди з нами», – владика Богдан у день свята Матері Божої Неустанної Помочі у Берґамо

06.07.2025 р.

У неділю, 6 липня 2025 року, в день, коли Українська Греко-Католицька Церква вже восьмий рік поспіль відзначає свято Матері Божої Неустанної Помочі, українська громада міста Берґамо в Італії мала благословенну нагоду молитовно єднатися з владикою Богданом, Апостольським екзархом для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії.

Цей душпастирський візит Апостольського екзарха відбувся у рамках перебування єпископів УГКЦ в Римі на черговій сесії Синоду Єпископів, і став особливим духовним даром для вірних української громади у Берґамо.

У своїй проповіді архиєрей наголосив, що встановлення у 2017 році свята Матері Божої Неустанної Помочі стало пророчим кроком:

«Так, неначе Боже Провидіння, знаючи усі ці випробування, бажало дати нам могутню опору, заступницю і захист – Пречисту Діву Марію».

Владика Богдан поділився зворушливими історіями про чудесну дію ікони Богородиці в житті нашого народу, зокрема про її захист українських військових на фронті на Луганщині у 2015 році:

«Наші капелани благословили воїнів цією іконою, і в момент масованого обстрілу жоден з них не загинув. Єдиним, що залишилося неушкодженим у знищеному таборі, був березовий хрест біля каплиці. Тепер він стоїть у гарнізонному храмі у Львові як свідчення Божої перемоги. А відтак Богородиця є знаком Божої близькості, Божого спасіння, Божого милосердя, Божої перемоги. Від Неї розпочалося здійснення Божих планів спасіння людського роду. І всюди там, де з'являється Богородиця, усюди там, де люд Божий молиться до Богородиці, сили темряви відступають, а Боже світло розсіває темряву гріха і смерті та наближає розквіт Божого життя».

Особливу увагу Владика звернув на два ключові символи ікони Матері Божої Неустанної Помочі:

- Руки Богородиці і Христа, як знак зустрічі людини з Богом та довіри до заступництва Марії;
- Погляд Богородиці, який завжди спрямований до молільника, звідки б той не дивився.

«Вона як любляча Матір, завжди споглядає на нас співчутливим і милосердним поглядом» – сказав єпископ, додаючи, що цей погляд підтримує вірних у часи скорботи та війни.

Згадавши слова захисників на передовій, які просили насамперед вервиці, архиєрей наголосив, що саме віра і молитва до Богородиці є джерелом сили нашого народу. Лише минулого року українці в Німеччині зібрали й передали на фронт понад 130 тисяч вервиць – як ланцюжки духовного захисту.

Проповідь завершилася спільною молитвою до Матері Божої Неустанної Помочі, в якій прозвучав щирий заклик:

«Поможи нам, о Мати Божа Неустанної Помочі, щоб ми наслідували Твого Сина, будь нам Провідницею до Ісуса і Заступницею на нашому життєвому шляху».

ВЛАДИКА БОГДАН ВИСЛОВИВ ПОДЯКУ ЄПИСКОПУ-ЕМЕРИТУ АЙХШТЕТТСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ҐРЕґОРУ МАРІЇ ГАНКЕ

06.07.2025 р.

У неділю, 6 липня 2025 року, єпископ-емерит Ґреґор Марія Ганке попрощався з єпархією Айхштетт.

Апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та країнах Скандинавії владика Богдан висловив щиру подяку єпископу-емериту Айхштеттської єпархії преосвященному Ґреґору Марії Ганке з нагоди завершення його єпископського служіння.

У подячній грамоті владика Богдан підкреслив відкритість, близькість і братню підтримку єпископа Ганке протягом багатьох років співпраці, особливо в контексті душпастирської опіки українських вірних. Також Апостольський екзарх відзначив вагомий внесок єпископа у сприянні для служіння українських священників у межах його єпархії, а також його підтримку у формації українських богословів у *Collegium Orientale* в Айхштетті.

«Особисто я дуже вдячний Вам за Вашу братерську підтримку – особливо в ці важкі роки війни, в які Ви не забули наших людей. Ваше співчуття багато значило для нас!», – наголосив владика Богдан у грамоті.

А відтак владика Богдан висловив єпископові-емериту щирі побажання духовного миру, радості та рясних Божих благословень на новому етапі його покликання, з проханням до Пресвятої Богородиці про опіку над ним у житті.

МІЖПАРАФІЯЛЬНИЙ ТУРНІР З ФУТБОЛУ

11.07.2025 р.

Українська молодь із Дюссельдорфу та Кельну взяла активну участь у міжпарафіальному футбольному турнірі, організованому за участі Відділу іншомовних душпастирств Архиепархії Кельн.

Спортивна подія розпочалася спільною молитвою та благословенням, що у свою чергу задало духовний настрій для всього дня. Під час запеклих, але дружніх футбольних змагань учасники мали змогу не лише продемонструвати спортивні навички, а й зміцнити дух християнського братерства.

Після турніру всі учасники події зібралися на Літургію, яку очолив о. д-р Тобіас Швадерлап – відповідальний за душпастирство молоді в архієпархії. Це була особлива мить духовної єдності та подяки за спільно проведений день.

Завершився день теплим спілкуванням, новими знайомствами та смачним спільним грилем.

Глава УГКЦ: «АПОСТОЛЬСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ В ІТАЛІЇ ПОСТАВ ТОМУ, ЩО ТАМ З'ЯВИЛАСЯ ВІРУЮЧА УКРАЇНЬСКА ЖІНКА»

11.07.2025 р.

11 липня, в день пам'яті рівноапостольної княгині Ольги, Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав очолив Божественну Літургію в Катедральному храмі Жировицької Матері Божої та свв. Сергія і Вакха в Римі. Цього дня відзначали шосту річницю з дня проголошення створення Апостольського екзархату для українців в Італії.

Під час проповіді Глава Церкви звернув увагу на Притчу про сіяча (Мт. 13, 4–9), яка цього дня звучала в Євангелії. Блаженніший Святослав наголосив на трьох рисах цього образу: *«Сіяч, який сіє Боже Слово, – довіряє його якості більше, ніж умовам ґрунту. Він сіє щедро. І саме зерно, тобто Слово Боже, виявляє плідність або безпліддя того, хто його слухає».*

«Слухати Боже Слово – означає бути плідним, прийняти Його, дати простір, щоб зародок вічного життя проріс у мені», – сказав Предстоятель. І підкреслив: *«Це є історія про надію. Бо надія – це те зерно безсмертя, яке Господь хоче посіяти в серці кожної людини».*

У світлі цього Слова Блаженніший Святослав згадав постать рівноапостольної княгині Ольги, назвавши її «досвітньою зорею», яка стала передвісницею християнської епохи та нової Церкви. Патріарх також підкреслив, що особливо знаково згадувати її саме в катедральному храмі Апостольського екзархату в Римі: *«Цей маленький храм – наче гірчичне зерно серед великих базилік Риму, з якого виростає щось велике і живе».*

Глава УГКЦ пригадав історію зародження української громади в Італії, яка постала, зокрема, з віри і витривалості українських жінок-мігранток:

«Апостольський екзархат в Італії – це велике дійство, яке ми сьогодні називаємо плодом віри, сліз і молитви українських жінок. Я пригадую, як вони стояли на колінах перед зачиненими дверима цього храму – і вимолили собі Церкву».

Під час Літургії Блаженніший Святослав разом із владиками Синоду Єпископів УГКЦ офіційно впровадив до уряду апостольського адміністратора Екзархату **владика Григорія Комара**, подякувавши також першому екзархові **владіці Діонісію Ляховичу**.
«Владика Діонісій

справді у собі втілює образ того сіяча. Сіяв скрізь і щедро. Навіть особистими речами й валізами у поїздах – тільки б послужити словом Божим нашої спільноті», – зазначив Глава Церкви.

Особливу увагу Предстоятель звернув на чудотворну ікону Жировицької Матері Божої, яка перебуває в катедральному храмі Жировицької Матері Божої та свв. Сергія і Вакха. Блаженніший Святослав поділився особистим свідченням: *«Я дякую Богу і Матері Божій, в тій іконі прославленій, за те, ким я є. Бо Вона мене врятувала і вимолила в найважчі студентські роки в Римі».*

Відтак Отець і Глава УГКЦ заохотив усіх вірних Екзархату організовувати паломництва до цієї ікони як джерела надії та Божого світла: *«Я вас заохочую бачити в постаті Богородиці те світло, яке ми шукаємо серед темряви. Те світло, яке має засяяти як надія з України і для України».*

[Пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ;
світлини: Відділ комунікації Апостольського екзархату в Італії

Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

СУД: ЗУСТРІЧ ВІЧ-НА-ВІЧ З БОЖОЮ ПРАВДОЮ І ЛЮБОВ'Ю

Із серії #вічніістини

07.08.2025 р.

Смерть, завдяки тому, що Син Божий прийняв її і переміг у Воскресінні, стає для нас моментом визволення від спокус і небезпек життя, а також моментом остаточної зустрічі з Богом – нашим Небесним Отцем і Творцем. Ця зустріч буде для нас також моментом істини, бо Бог *«освітить те, що скрите в темряві, та виявить задуми сердець»* (1 Кор. 4, 5), і в цьому Божому світлі виявиться справжня цінність наших слів, намірів і вчинків. Цей момент істини християнська традиція називає Божим судом.

Боже Слово вчить нас, що після смерті на людину очікує суд Божий: *«Постановлено людині раз померти, а потім – суд»* (Євр. 9, 27). Цей суд відбуватиметься на двох рівнях:

1. Особистий суд, який стосується кожної конкретної людини;
2. Загальний суд, що охопить усе людство.

Католицька Церква навчає, що відразу після смерті душа людини постає у світлі правди про свої вчинки. Внаслідок цього душа усвідомлює й відчуває, яку вічну долю заслужила своїм земним життям. Цей вирок проголошується негайно, як свідчить Євангеліє: Спаситель сказав до розкаяного розбійника: *«Істинно кажу тобі: сьогодні будеш зі Мною в раю»* (Лк. 23, 43).

Натомість наприкінці віків усіх нас очікує загальний суд, про який Ісус говорить, зокрема, у 25-му розділі Євангелія від Матея: *«Коли прийде Син Чоловічий у славі Своїй, і всі ангели з Ним, тоді сяде на престолі слави Своєї. І зберуться перед Ним усі народи, і Він відлучить їх одних від одних, як пастух відлучує овець від козлів...»* (Мт. 25, 31–32).

Цю віру в неминучий Божий суд ми сповідуємо у Символі віри, згадуючи друге пришествя Христа, Який *«прийде зі славою судити живих і мертвих, а Його Царству не буде кінця»*.

Ця істина нашої віри є джерелом великої надії для кожного християнина. У світлі Божого суду ми розуміємо, що настане момент істини та остаточної справедливості. Зло не матиме останнього слова в історії людства. Останнє слово належатиме Богові, Який винесе остаточний вердикт щодо людини й усього людства, відновивши навіки порушений людським гріхом і дияволом Божий лад у всесвіті.

Божий суд відкриє і назве поіменно все зло, скоєне людьми – від явних злочинів до найпотаємніших і прихованих гріхів, які не були очищені сльозами покаяння.

Водночас на Божому суді виявиться краса і цінність милосердної та безкорисливої Божої любові, якою жили Христові учні посеред утисків і переслідувань у цьому світі. Тоді не залишиться без Божої нагороди навіть найменший порух у напрямку добра, навіть найпростіший вчинок – скажімо, кухлик холодної води, поданий спрагненому в ім'я Христа (пор. Мт. 10, 42), – не кажучи вже про найвищий вияв любові: віддання життя заради ближніх (пор. Йо. 15, 13).

МОЛИТВА

Господи Ісусе, дай, щоб пам'ять про Твої суди не викликала в мені паралізуючого страху, а навпаки – пробуджувала до чуйності та ще більшої відповідальності за мої наміри, слова і вчинки. Дай, щоб, живучи у Твоїй любові, моє життя приносило плоди любові й правди, справедливості й добра, а моє серце з радісною надією очікувало остаточної зустрічі з Тобою – справедливим і непідкупним Суддею живих і мертвих, моїм Творцем, Спасителем і Господом. Амінь.

160 РОКІВ ТОМУ НАРОДИВСЯ ПРАВЕДНИЙ МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

29.07.2025 р.

29 липня 1865 року, тобто 160 років тому, в селі Прилбичі на Львівщині з'явився на світ Андрей Шептицький, ЧСВВ – Праведний митрополит та найбільш відомий духовний провідник. Його спадщина (не лише духовна) залишається актуальною й нині.

Його називали «Українським Мойсеєм», «Духовним будівничим» та «Етноархом нації» за невтомну працю задля духовного, культурного та національного розвитку українців. 44 роки – незмінний очільник Української Греко-Католицької Церкви. Однак, його постать має глобальне значення – вплив виходить далеко за межі Української Греко-Католицької Церкви та навіть самої України. Його діяльність випереджала свій час, а духовна й культурна спадщина є безцінним скарбом як для українського народу, так і для світової спільноти.

Митрополит Андрей з'явився на історичній арені в той момент, коли українці найбільше потребували сильного і мудрого духовного провідника. Його внесок охоплює практично всі сфери релігійного та культурного життя українців. У роки революційних подій він сміливо виступав за державну незалежність України, за що зазнав переслідувань – спершу був інтернований (1918–1919), а згодом заарештований

польською владою (1923–1924). З рішучістю виступав проти репресій, які здійснювалися поляками щодо українського населення, а також проти руйнування православних церков на Холмщині, Підляшші та Волині.

Під час радянської окупації митрополит відкрито протестував проти атеїстичного виховання у школах, звертаючись до молоді, батьків і духовенства з пастирськими посланнями. У 1938 році він підтримав проголошення незалежності Карпатської України, а в 1941-му привітав Акт відновлення української державності. Він рішуче засуджував злочини нацистського режиму, назвавши його у листі до папи Пія XII *«ще більш диявольським, ніж більшовизм»*. Як християнин і духовний лідер, Шептицький наважився звернутися до Гіммлера з протестом проти знищення євреїв і навіть організовував їх порятунок, ризикуючи власним життям.

Щодо буремних воєнних подій, митрополит Шептицький неодноразово висловлювався:

«Під час війни особливо важливо довіряти Богові. Воєнні часи приносять нам неодно терпіння і неодну спокусу. Йде лиш про це, щоб з Божою благодаттю тривати при Божому законі і сильно надіятися на Всевишнього, що його пресвята ласка оберне на наше добро всі терпіння, які нам зіслав. Добрий Батько, змилосердиться над нами, простить наші гріхи і дасть діждатися благословенного часу миру».

Шептицький був не лише духовним лідером, а й здібним організатором і реформатором. За його керівництва УГКЦ зміцніла і загартувалася настільки, що змогла вистояти у випробуваннях другої половини ХХ століття. Він зробив великий внесок у пробудження національної свідомості західних українців, розвиток освіти та культури. Підтримував студентський рух (Львів, 1901), сприяв відкриттю гімназії у Станіславові (1902) та українського університету у Львові (1910), ініціював створення Львівської греко-католицької академії (1928) та Богословського наукового товариства (1929). Його турботу відчували й українці, розкидані по всьому світу.

Не менш значущим є внесок митрополита у сферу загальнолюдських цінностей. Його екуменічна діяльність, спрямована на діалог між різними християнськими конфесіями, випередила свій час і залишається надзвичайно важливою для сучасного міжцерковного порозуміння.

«Митрополита Андрея Шептицького тому й називали етнархом українського народу в Галичині, що він пам'ятав і дбав про інтереси усіх його верств і всіх категорій. Він не міг собі уявити суспільного ладу, в якому хтось із членів суспільства терпів би якусь кривду. Тому й бачив той справедливий лад як спільноту людей, об'єднаних довкола ідеї служіння добру і спільному благові на користь потребуючих», – розповідають в Українському католицькому університеті.

Попри те, що дві світові війни та тоталітарний радянський режим не дали йому змоги реалізувати всі свої задуми, його ідеї залишаються живими й актуальними. **Однією з найголовніших його мрій, яка звучить як духовний заповіт для нас, є об'єднання українських Церков навколо єдиного патріархату з центром у Києві.**

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ДОРОСЛО ДО ВЕЛИЧІ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО, – ІСТОРИК ОЛЕГ ТУРІЙ

14.07.2025 р.

«У постаті митрополита Андрея Шептицького, у його гуманізмі та глибокій вірі в одвічні істини є те, чого ми, українці, зараз потребуємо, щоб не розгубитися, не озлобитися, але разом з тим розуміти, що ми воюємо і відстоюємо справедливу справу, яка є Божою справою», – Олег Турій, проректор Українського католицького університету, директор Інституту історії Церкви УКУ в інтерв'ю «Живому телебаченню».

На зустрічі з Папою Левом, в Римі 9 липня, президент України Володимир Зеленський згадав про митрополита Андрея Шептицького. «Глава держави розповів Папі Римському про повагу в українському суспільстві до митрополита Української Греко-Католицької Церкви Андрея Шептицького, його вчинків, серед яких – порятунок євреїв у часи Другої світової війни й захист християнської віри. Президент висловив сподівання, що заслуги митрополита Андрея Шептицького отримають належне визнання», – повідомила пресслужба президента Зеленського.

Історик Олег Турій в інтерв'ю з журналістом Тарасом Бабенчуком прокоментував цю заяву та розповів про те, що може означати цей жест, як це вплине на беатифікаційний процес великого лідера УГКЦ, чи може особа праведного митрополита Андрея стати українським символом у світі, чи варто очікувати приїзду Папи Лева до України.

Пропонуємо кілька тез Олега Турія з розмови:

- Остання поїздка до Риму президента Володимира Зеленського не є випадковою. Вона пов'язана, очевидно, з війною, спробами покласти край кровопролиттю. Розуміємо, що позиція Святого престолу є дуже важливою. Візит президента Зеленського є свідченням тихої, не завжди помітної, але досить важливої праці.
- Сучасне українське суспільство доросло до розуміння величчя митрополита Андрея Шептицького. Це сталося завдяки зусиллям науковців, митців, письменників, церковних діячів.
- У перші роки в Адміністрації президента не завжди було розуміння релігійного чинника. Тільки після того, як стало очевидним, що на політику

американського уряду, президентів мають великий вплив релігія, зокрема, протестантські Церкви, то аж тоді наша влада зрозуміла, що ми маємо набагато потужніший ресурс, цілі структури, зокрема, Української Греко-Католицької Церкви, по цілому світі. Думаю, це той момент, який наші політики та дипломати не завжди враховували.

- Те, що президент Зеленський говорив з Папою про митрополита Андрея, – додатковий сигнал, що це справа, яка є об'єднувальною для суспільства, а не розділяючою. Це дуже важливо.
- Сучасна Росія вважає себе не лише формально спадкоємицею Радянського Союзу, а й дивним чином використовує саме релігію, зокрема російську православну церкву, для виправдання цієї війни. Думаю, президент Зеленський хотів донести Папі, що християнська віра є під загрозою через інструменталізацію релігії, від того, що її використовують як зброю для знищення мирних людей, щоб вести цю агресивну геноцидну війну проти України. Цей аспект на Заході часто не розуміють. Багато людей вірять у російську пропаганду і поширюють повідомлення про нібито переслідування християн в Україні.
- Політичні, економічні аспекти є важливими, але не менш важливими є духовні, моральні та етичні. Бо порушення цих норм призводить до катастроф. Якщо ми хочемо відновити мир, якщо хочемо, щоб він був стабільний і справедливий, то мусимо апелювати до засад, які стосуються вічності і тих істин, які проголошує наша віра.
- В українців є всі підстави сподіватися на візит Папи Лева в Україну. Мені інтуїція каже, що відбуваються серйозні розмови про це. Ми розуміємо, що такий візит має відбутися з добрими новинами. Найбільше очікуємо новини про припинення кровопролиття, зупинення агресії. Це може бути одна із наших надій. Друга підстава [для приїзду Папи, – ред.] може стосуватися питання беатифікації митрополита Андрея чи беатифікації о. Петра Ороса [український греко-католицький священник Мукачівської єпархії, мученик, – ред.] у Мукачівській єпархії.
- Митрополит Андрей – людина, яка вміла гуртувати навколо себе людей. Завдяки своїй геніальності, він міг бачити перспективу і будувати стосунки, які базувалися на вірі та любові до Бога та ближнього. Його приклад полягає в тому, що він знаходив слова, дії, вчинки в обставинах, коли все навколо було проти, коли здавалося, що жодної надії немає. Проте ця людина розбудовувала спільноту, намагалася виховувати її не в дусі ненависті, а в дусі любові, солідарності, єдності, критикуючи тих, хто цю єдність руйнував.
- Попри нашу здатність нарікати, ми мусимо визнати, що сьогодні ми як народ і як держава є сильнішими і міцнішими саме завдяки тому, що мали таких попередників як митрополит Шептицький.

Повне інтерв'ю Олега Турія – за [посиланням](#)

«ШЕПТИЦЬКИЙ. МІЖ ВІЙНОЮ ТА ВІРОЮ»

01.08.2025 р.

Хто такий митрополит Андрей Шептицький? Як аристократ із європейською освітою став духовним лідером українського народу, що пройшов крізь найбільші трагедії ХХ століття – дві світові війни, радянську та нацистську окупації, – і залишився моральним орієнтиром нації?

«Шептицький. Між війною та вірою» – це історичний портрет митрополита Андрея Шептицького, духовного лідера, який очолював Українську Греко-Католицьку Церкву в часи радикальних зламів. Стрічка зосереджена на роках його життя, коли Україна опинилася між двома тоталітарними режимами – нацистським і радянським.

Фільм висвітлює складність цього періоду та моральний вибір Шептицького, підкреслюючи контраст між насильницькими ідеологіями й гуманістичними цінностями.

«САГА МАРСОВОГО ПОЛЯ»

«Сага Марсового поля» – світ побачила книга випускниці УКУ Вероніки Карачевської, яка втратила рідного брата на війні.

Це книга про велику втрату і світлу любов, про незміриму глибину болю і силу людського духу. Авторка торкається питання життєстійкості – як відновлюватися після труднощів, хай навіть для цього доведеться пройти шлях до проживання і прийняття того, що трапилося. Також книга – про особистий шлях, але вона може стати розрадою для тих, хто також зіткнувся із втратою, бо вона – у широкому сенсі – про світло у найтемніші часи.

«Ця книга – мій реквієм за братом, а також – подяка воїнам та їхнім родинам. Вона для тих, хто проживає втрату, щоб дати відчуття підтримки, розуміння, що нас – багато, та біль може не лише руйнувати, а й гартувати, об'єднувати. Книга для тих, чиї близькі несуть тягар раптової втрати», – розповіла авторка.

Брат Вероніки – Микола Забавчук загинув 21 липня 2022, біля м. Краматорськ у Донецькій області. Був посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

Після смерті Героя, у певний момент сестра почала писати братові листи, які стали передумовою для створення книги. Вероніка написала про особисту історію своєї родини, а також – історії сімей, котрі відшуковують сенси, йдучи шляхом прийняття та вчаться жити з втратою. Їхні найрідніші загинули, захищаючи Батьківщину та знайшли спочинок на Марсовому полі – Поле почесних поховань Личаківського кладовища у Львові.

Книга вийшла друком у Видавництві Старого Лева, придбати можна за [посиланням](#)

Читайте [більше](#) про авторку та її книгу.

Джерело: УКУ/ФБ

Наша оборона тримається на окремих ефективних підрозділах, – ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ РОМАН НИКУЛИШИН (ч. 2)

► Романе, якою сьогодні є війна, на початку 2025 року?

Р. Никулишин: Ситуація кардинально змінилася тому, що дронів у ворога стало дуже багато, і багато наших військових гине від ворожих FPV-дронів. Ми стараємось методично знищувати їхніх пілотів, артилерію, вогневі засоби – тому важких обстрілів стало менше.

Наш підрозділ постійно розвивається, ми займаємось розрахунками FPV, великих нічних, денних дронів.

Підрозділ працює дуже добре, і слава Богу, все виходить – ми

показуємо хороший результат. І на цьому тримається вся оборона.

Проти нашого батальйону зараз воюють три ворожі батальйони – таким є співвідношення сил. За увесь час ми протистояли серйозним підрозділам ворога: спецназ, Спарта, Ахмат (кого ми тільки не знищували). Але ми досі тримаємо наші позиції, проте нам дуже бракує людей. Зараз надзвичайно складна ситуація з особовим складом, а тому доводиться по 2–2,5 місяці безперервно перебувати на позиціях, фактично на нулі.

► Як ви думаєте, чи можна змінити ситуацію з мобілізацією?

Р. Никулишин: Ні. Ми пройшли рубікон півтора роки тому. Навіть якщо ви зараз дасте мені людей, я не зможу вивести свою роту для їхнього навчання. Новобранців будуть вчити добре, але частинами, я чи командир не зможемо займатись їхнім злагодженням і формувати відділення та бойові взводи,

не будемо виділяти лідерів, які потім будуть командирами взводів. На все це немає ресурсу. В нас зараз, слава Богу, є люди з потенціалом, і ми стараємося їх розвивати. Але повністю відновити людський ресурс дуже складно.

► **Нещодавно в УКУ був Валерій Залужний. Під час розмови він сказав: «Ми програли війну в 2023 році». Думаєте, він мав на увазі питання мобілізації?**

Р. Никулишин: Думаю, так. Мені це дуже сильно корелює з думкою про людей. Але в нас є інші проблеми, зокрема забезпечення. Я відчуваю величезний дефіцит вибухівки. Україна не спромоглася за три роки синтезувати гексоген – вибухову речовину, на основі якої робиться майже вся сучасна вибухівка. Вище командування не розуміє потреби в об'ємах.

Я б виділив три основні проблеми в армії: недостатня кількість людей, брак пріоритетного озброєння і засобів для ведення бойових дій, незацікавленість вищого керівництва у бізнес-процесах, які відбуваються.

Вони не до кінця хочуть розбиратися у суті проблеми, бо так не вчили у радянській армії. Є наказ і він має бути виконаний, а чи є для цього сили і засоби, чи це можливо, чи це здійсненна задача – дуже часто нікого не цікавить. Командування часто стоїть на своїх посадах, тому що вони просто гарні хлопці, подобаються Головнокомандувачу, або хтось комусь друг, кум. Вони навіть не розуміють наслідків своїх рішень. Це депресує багатьох людей в армії. Мене особисто це дуже сильно демотивує у роботі. Але ми продовжуємо робити свою справу, бо хочемо жити – ось це мотивує працювати і розвивати нові технології.

► **На чому сьогодні тримається наша оборона?**

Р. Никулишин: Наша оборона тримається на окремих ефективних підрозділах: безпілотної авіації, штурмовиках і піхоті. Я пишаюся нашою піхотою, 10-ю гірсько-штурмовою бригадою. Бо в нас працюють дуже вмотивовані люди, які є кісткою армії. Все тримається на сержантах і солдатах, які мають сталеві нерви, і прагнуть не просто вижити, а вбивати ворога. Ми маємо дуже ефективні підрозділи. Вони невеликі, але рентабельність їхньої роботи доволі висока.

Нам не треба дозвіл командира, щоб поїхати і з кимось помінятися чимось, чи провести бартер. Ми застосовуємо нові методи, і не просимо погодження на них. А в росіян не так. В них професійно організована армія і вони підходять до роботи дуже систематично. В них є сектор, який вони розвідують, і потім його знищують дотла, щоб там нічого живого не залишилося. Ми працюємо за прикладом козаччини і махновщини. Ми побачили якогось одного кацапа, і будемо його вбивати доки він не зможе рухатися.

Ми не воюємо по книжці, як це робила колись дисциплінована австрійська чи німецька армія. А кацапи воюють так само. Їхні офіцери – навчені люди, в них випускається величезна кількість методичок по роботі з БПЛА,

стратегії, зміні тактики ведення війни у сучасних умовах (і це грамотні методички). І РЕБ у них працює дуже круто. Різниця між нами і ворогом колосальна.

► **За три роки почала домінувати така думка, що ворог – дурень. Як ви вважаєте?**

Р. Никулишин: Ні. Він ніколи не був ним. Це хибна думка. Найбільше, за що я ненавиджу нашу владу, що вони від початку війни купують людей в теплій ванні замість того, щоб поставити країну на військові рейки. Наш ворог не дурень, він прекрасно знає що робить. До прикладу, «вагнери» можуть сегментувати своїх людей, правильно розставляти пріоритети: беруть найтупіше бидло і женуть на забій, як м'ясо. За ними йдуть навчені спецпідрозділи, з хорошим екіпіруванням, нічим не гіршим, ніж в морських піхотинців США, з найновішими автоматами і системами зв'язку. Їх стало менше, але вони воюють розумно: після того, як кацап відвоював півтора-два роки, вони можуть демобілізуватися, а потім вчать інших, передають свій досвід.

А в нас загинула величезна кількість спеціалістів, які могли передавати свій досвід, але їх вже немає, тому що наша влада боїться приймати непопулярні рішення про мобілізацію.

► **Що ви думаєте про волонтерство в часі війни?**

Р. Никулишин: Мені дуже шкода, що в нас існує волонтерство. Як на мене, суспільство не має цим займатися. Ми всі платимо податки, військовий збір, то чому мені люди збирають гроші на дрони? Але так є.

Використовуючи свою відпустку, я не проводжу її з дітьми, не маю можливості здійснити все, що запланував, тому що це частково робоче відрядження. Мені потрібно спілкуватися з бізнесом, бо об'єм витрат нашого підрозділу дуже великий. Нам допомагають підприємці, з якими я чи моя родина працювали, наші партнери. Вони дають донати у форматі B2B – це та форма волонтерства, яку ми використовуємо. І вони заплатили вже один раз податок як бізнес, сплатили податок на війну, але все одно збирають ці кошти.

Є деякі речі, які держава не може забезпечити, зокрема специфічні компоненти в дронах, які дуже швидко змінюються відносно до засобів РЕБ. Але загалом я не знаю куди спрямовують наші податки, бо армії не вистачає забезпечення.

Сам факт волонтерства, з одного боку є емоційно приємним, бо люди хочуть щось зробити. З другого боку, я хотів би, щоб ці люди були на заводі, який виготовляє міни – мені це більше потрібно. Я прихильник того, щоб всі включилися у війну, і тоді за два роки ми б знищили ворога. Це можна зробити швидко, але для цього потрібні ресурси. Коли в тебе їх немає і тобі кажуть: «Не лети, не стріляй, тому що треба лишити БК на чорний день, бо завтра може не бути», – це біда.

Волонтери хочуть допомогти, мають дуже гарні інтенції. Мені імпонують люди, які допомагають. Але дуже часто до нас приїжджають і дарують якусь термобілизну, шкарпетки. Цього не потрібно, бо ми отримуємо гроші, забезпечення, і можемо такі дрібні речі купити.

Звичайно, що волонтерство врятувало нас, без нього ми би вже давно програли. Великі фонди, маленькі і великі збори людей – всі разом докупі нам допомагають. Але мені завжди сумно від цього, бо я вважаю, що має бути державне забезпечення.

Прикладом дієвого волонтерства є проєкт від Армії дронів [Армія дронів – проєкт комплексного розвитку сфери військових безпілотних літальних апаратів (БПЛА) в Україні і всебічне забезпечення дронами Збройних сил України, – ред.], в якому ми теж беремо участь. Ми знищуємо техніку, нам дають бали, а за них – дрони. Це дуже хороша ініціатива і так би воно мало працювати з самого початку.

► **Ви зауважили, що вам подобаються місцеві люди на сході України, серед яких ви проживаєте. Розкажіть про них?**

Р. Никулишин: Це дуже щирі люди зі своєю певною ментальністю. Я воюю з декількома людьми з Краматорська, Слов'янська, Маріуполя, Херсона, які добровільно пішли в армію. Хтось перейшов на українську мову, хтось – ні, але я навіть не помічаю цього. Вони чіткі, конкретні і виконавчі, їм дуже болить. Ти дивишся на людину, яка втратила дім, сім'ю, але вона має дуже сильну мотивацію воювати.

Люди там зневірені. В мене була можливість їздити по деокупованих селах з лівої сторони Харківської траси (біля Ізюма), звідки вже вибили кацапів. Там немає жодного відновленого будинка. Влада нічого не зробила для того, щоб за понад два роки відновити газопостачання. Там повсюди міни. Це мертва зона, і там ніхто не буде жити. В людей є відчуття, що вони нікому непотрібні.

А чим людям з Донецька тішитися? Вони патріоти, мають злість на ворога, тому продовжують боротися. Але абсолютна більшість людей, що мобілізуються (особливо з Донбасу), – розумні люди, власники бізнесу, які працювали і чогось досягли. Після демобілізації вони виїдуть за кордон, тому що їм немає де жити. Західна Україна в більшості не прийняла їхні сім'ї. Люди тут не завжди добре ставляться до переселенців, які відчули галицьку «гостинність» височезними цінами на оренду та бажанням нажитися. Тому в цих людей двояке ставлення до цього і їх абсолютно нічого не тримає в цій країні.

► **Чи ви відчуваєте злість?**

Р. Никулишин: Її стало більше після моргу. Я став жорстокіший. В мене змінилось відношення до влади. Я бачив, що відбувається, які приймаються рішення. Жоден з наших політиків не знає, як живе солдат, і не знає, як це стояти по коліна у воді в рові взимку. Я не хочу ідеалізувати інші країни, але до прикладу в Ізраїлі знають, як себе почуває солдат і в них не стоїть питання: чи будувати стадіон під час війни, чи робити вибухівку і міни.

Зараз у військових є злість до влади і розчарування. Особливо коли приїжджаєш сюди [до Львова – ред.], ти бачиш цей перепад реальності. В мене раз на півроку-сім місяців відпустка, і коли я приїжджаю, бачу нові будинки, торгові центри, магазини – все нове. Мозок каже: «Ну добре, це значить, що економіка працює, люди продають, бізнес розвивається». Але з другого боку мене це дуже дивує, тому що країна розбудовує Буковель, торгівельні центри, і ми живемо в дуже страшній ілюзії того, що все добре. Все здається класним, все світиться, продається. А ми на порозі того, що поїдемо в товарняках на Сибір – і це жахливо. І мене це дуже демотивує. [...]

► **Що допомагає вам зберігати людяність, триматися впродовж цих 3-х років на війні?**

Р. Никулишин: Побратими та коти. В нас у всіх бліндажах живуть коти, їх багато. Вони сплять на мені, лащать, випромінюють добрі емоції, любов – воно тримає. Допомагають триматись побратими, які давно вже воюють поруч, та сім'я.

В мене емоційне вигорання. Я сумую за дітьми, але в мене деколи взагалі немає ресурсу спілкуватися з кимось, навіть коли мені пишуть рідні. Я деколи довго не відповідаю, потім відписую, щоб вони не переживали. Але на це все просто немає сил.

Я знаю, що добуду цю відпустку, сяду в поїзд, приїду, включуся в роботу, і максимально завантажу голову роботою. Це дуже допомагає. Нон-стоп,

без вихідних, з ранку до вечора ти працюєш, щось ріжеш, паяєш, робиш, прошиваєш, пишеш код якийсь, кудись їдеш, виконуєш бойові завдання. Ти постійно в цьому режимі живеш, і воно тебе виключає. Коли я повертаюсь сюди, то повністю розклеююся, тому що розслабляюся, бачу реальне життя, і воно мене дуже тригерить... А коли я в роботі повністю, я не думаю про ці речі.

► **Чи ви про щось мрієте?**

Р. Никулишин: Звичайно, що мрії є. Я би хотів повернутися на роботу і продовжити займатися тим, що робив до війни: працювати в міжнародних компаніях, подорожувати з дітьми, знову зайнятися спортом. Це те, що тримає мене – повернення до реального життя.

Я спілкуюся з друзями, які летять на бізнес зустрічі в Лондон чи Париж, займаються чимось, однак це все виглядає так фантастично, коли я сиджу в бліндажі. І це не зовсім погано, що хтось далі продовжує жити твоє життя, яке ти жив, а ти воюєш тут і б'єшся головою об стіну, тому що в тебе постійно чогось не вистачає.

У певний момент я розумію, що три роки свого професійного життя, три роки з дітьми, три роки особистого життя я просто викинув геть. Ти віддав все це, але багато зробив, врятував чимало життів, вбив багато ворогів, – і це класно, це мене мотивує. З іншого боку я би нічого не змінював, бо це такий досвід, який мене сформував.

Якби було хороше забезпечення, я думаю, що ми би швидко виграли цю війну. Навіть, можливо, вийшли би на кордони, не факт, що в Крим, але багато чого ми б відвоювали.

► **У вас з'явилося багато друзів військових, і є ті, які лишились тут, ваші партнери. Як ви контактуєте з ними?**

Р. Никулишин: У мене є декілька друзів, з якими я постійно бачуся і проводжу час. Коли я спілкуюся з ними, в мене в голові нема війни. Вони мені не задають питань про війну, ми з ними займаємося різними активностями:десь ходимо, бачимося, щось робимо разом, і це абсолютно ніяким чином не зачіпає тему війни. Це мої найближчі друзі, які за три роки ніколи мене нічого за війну не питали. Я це ціную, тому що морально відпочиваю з ними. Бо тоді не підіймається пласт спогадів, і я не проходжу це все по-новому. Мені з ними дуже комфортно.

Там, на сході, кожного дня ми з побратимами разом живемо, проводимо час на позиціях. Там зовсім по-іншому. Ми спілкуємося про війну, але це так не травмує, тому що це робочі моменти. Ми спілкуємось, бо треба вирішити якісь завдання, – і це нормально.

Є дуже багато людей, за якими скучив, і з якими хотів би побачитись. Але емоційно дуже виснажений за час відпустки, і деколи просто сиджу сам і читаю книжку, дивлюсь фільм, і нікуди не ходжу. Боюся, що люди мені почнуть задавати багато питань... а мені важко буде і я закриюсь в собі.
(кінець серії)

Інтерв'юер: Олена Джеджора;

текст: Леся Владимиренко;

розшифрування: Еліза Рогоцька (студентка УКУ, програма «Право»);

дата: 14 лютого 2025 року; джерело: [веб-сторінка](#) УКУ

ЯРОСЛАВ РУЩИШИН – ПРОЩАННЯ

25.07.2025 р.

Непоправна втрата – у ДТП трагічно загинув Ярослав Руцишин – почесний сенатор Українського католицького університету, один із засновників Бізнес-школи УКУ, великий приятель та меценат нашого університету, Людина честі, гідності. Це непоправна втрата для громади та усієї України.

Висловлюємо щирі співчуття дружині Ярині, синові Гнатові та цілій родині і всім близьким, яких Ярослав мав так багато...

«Ярослава Руцишина шаную і люблю. Його лідерство, думка, слово були для мене надзвичайно цінними. Як буде бракувати Славка в сім'ї, місті, країні... Со святими упокой!», – написав президент УКУ митрополит Борис Гудзяк.

Ярослав Руцишин – громадський діяч, меценат, підприємець. Співзасновник мистецького об'єднання «Дзига». Засновник мережі швейних фабрик АТ «Троттола». Народний депутат України, фракція «Голос».

Будучи студентом, створив та очолив Студентське братство Львівського торговельно-економічного інституту. Організовував проукраїнські страйки, демонстрації, фестивалі. Один з організаторів Революції на Граніті та Студентського голодування на Майдані Незалежності.

На початку 1990-х організовував культові фестивалі української музики «Вивих» і зустріч «Українська молодь – Христові». Супроводжував різні культурно-мистецькі та музичні проекти. У 1993 році став співзасновником мистецького об'єднання «Дзига», яке також фінансово підтримувало молодих митців. Половина сучасних україномовних виконавців, які починали в 1990-х, вийшли саме із середовища «Дзиги».

1995 року заснував з друзями і очолив АТ «Троттола», яке з часом стало одним із найбільших експортерів швейної продукції України. Значну частину прибутку з підприємництва Ярослав протягом десятиліть жертвував у культурні, освітні та розвиткові ініціативи міста Львова.

У 2003 році Ярослав Руцишин разом із друзями ініціював створення «Львівської газети», де працювала команда найкращих журналістів.

До Помаранчевої революції Ярослав прийшов вишколений боротьбою на локальному рівні, тому з перших днів долучився до мирних протестів за чесні вибори. Був співорганізатором так званої «бульдозерної революції».

Після Помаранчевої революції Ярослав став членом партії «Наша Україна» і у її складі був обраний депутатом Львівської обласної ради. Тут зародилося середовище активних підприємців, які хотіли сформувані чесні правила гри у бізнесі. Так виник комітет підприємців Львівщини, який у 2006–2007 та 2009–2011 роках очолював Ярослав. Комітет діє досі. Серед його знакових проектів – Антикорупційний форум Львівщини та Регуляторний хаб.

Разом із колегами й однодумцями заснував Унівську групу, яка розробила громадську стратегію розвитку Львова. Ярослав профінансував глибинне дослідження цінностей львів'ян, проведене у 2007 році. Згодом ця стратегія стала основою стратегії міста 2025.

Активний учасник Революції Гідності. Спільно з комітетом підприємців Львівщини організував і підтримував фінансово один із координаційних центрів революції у Львові, де збирали кошти, відправляли амуніцію на Майдан, забезпечували харчами, теплими речами тощо.

У липні 2019 року був обраний народним депутатом України по мажоритарному округу у Львові, фракція «Голос».

Ярослав був співзасновником і членом Дорадчої ради Бізнес-школи УКУ. Почесним сенатором та меценатом Українського католицького університету. На 10-річчя Бізнес-школи подарував свою частку УКУ. Один із головних фундаторів храму Блаженних мучеників УГКЦ (зараз перенесений на полігон). Багато років підтримував стипендіями талановитих студентів із малозабезпечених сімей.

Учасник візійної групи міста, співтворець стратегії Креативного міста. Засновник «Бієнале довіри».

Просимо про молитву за душу новопреставленого Ярослава.

Сумуємо дуже...

Вічна Йому пам'ять!

[Більше](#) про Ярослава Руцишина...

Джерело: УКУ/ФБ